

Carne, spirito e natura

Mostra di paesaggisti ascolani dal 1900 ad oggi

Giornate ascolane
a Budapest

Hús, lélek és természet

Ascoli Napok
Budapest

Ascoli tájképfestők kiállítása az 1900-as évektől napjainkig

Questa ridotta selezione di opere grafiche e pittoriche, contenuta nel numero, ma di rilevante importanza artistica, è il frutto di una ricerca finalizzata alla realizzazione di una mostra in grado di rappresentare il territorio piceno.

Diverse sono state le motivazioni che hanno determinato la scelta ed il numero dei quadri.

Innanzitutto il **tema**, il *paesaggio della provincia ascolana*, considerato da autorevoli rappresentanti della cultura internazionale come tra i più belli e tipici d'Italia; in secondo luogo, **gli artisti**, importanti esponenti della pittura italiana degli ultimi cento anni di storia dell'arte, accomunati dall'appartenenza alla stessa terra e dall'intenso rapporto che hanno avuto con la natura del loro territorio; infine, la **provenienza delle opere**, ovvero i musei e le collezioni private in cui esse sono conservate.

Gli elementi sopracitati sono stati utilizzati come in una sorta di processo di raffinazione, analogo a quello che viene impiegato per l'uva e l'oliva, i frutti tipici della nostra terra, per ottenere vino ed olio. Ispirandosi allo stesso concetto di lavorazione, applicato all'idea espositiva, sono stati selezionati i pittori, i frutti migliori del loro lavoro e, per finire, l'azione critica ed appassionata delle gallerie d'arte e dei collezionisti che hanno scelto e conservato le opere, garantendone la migliore "maturatione".

I paesaggi esposti in questa mostra non sono solo rappresentativi del territorio piceno, ma anche della produzione artistica degli autori.

Essi appartengono, in un arco cronologico di circa cento anni, a periodi differenti, certamente influenzati dalle varie correnti artistiche che hanno caratterizzato il ventesimo secolo. Sono però accomunati dalla necessità di rappresentare l'ambiente e la natura circostante, consci di essere i testimoni della particolare bellezza delle montagne, delle colline, dei centri storici, delle campagne, dei fiumi e del mare, da cui sono nati e a cui appartengono, e che sentono di omaggiare attraverso la loro personale, originale ed intima interpretazione.

La caratteristica interessante di questi artisti è che il paesaggio non è soltanto il soggetto ideale da rappresentare, studiare e sviluppare nella fase figurativa, atteggiamento rintracciabile occasionalmente in quasi tutti i pittori del ventesimo secolo, ma è punto di riferimento determinante perché presente in tutti i momenti della loro produzione artistica, anche nelle opere informali, surrealiste o astratte.

La presenza ricorrente del paesaggio è tipica della straordinaria opera di Osvaldo Licini, indiscutibilmente uno dei più importanti maestri della pittura del '900 italiana.

L'artista di Monte Vidon Corrado inizia da giovane a rappresentare le colline e gli scorci campestri tipici della sua terra natia, ed anche se in queste opere giovanili è presente l'influenza impressionista e lo stile ancora accademico, egli raffigura le forme della natura scandendole già con quel segno istintivo e sensuale che segnerà tutte le fasi della sua ricerca artistica.

Licini a volte tratteggia gli inconfondibili profili collinari del piceno come le forme sinuose ed abbondanti di una donna, met-

A grafikai és festészeti alkotások e meglehetősen szűk körű, a művek számát tekintve is korlátozott, de ugyanakkor minőségében és művészi színvonalában értékes kiállítás egy olyan kutatómunka eredménye, melynek célja az volt, hogy a művek összessége méltóan mutassa be a picenói vidék jellemző tájait.

A képek válogatásának szempontjai sokrétűek voltak. Első helyen említem a **témát**, melynek az asoli tartomány táj ábrázolásának kellett lennie. Olyan művek jöhetek számításba, melyeket a nemzetközi kulturális élet számottevő reprezentánsai is Itália legszebb és legtipikusabb alkotásainak ismernek el. Második szempont volt olyan **művészek kiválasztása**, akik az olasz művészettörténet szerint a festészet legutóbbi száz évének jelentős személyiségei, ugyanakkor egyazon vidékről származnak, kapcsolatuk szülőföldjük tájaival pedig mindig is intenzív volt. Végezetül választási módszerünket az is befolyásolta, **hogyan találhatók** ezek a művek: melyik múzeumban őrzik, vagy milyen magángyűjteményben lelhetők fel.

A fent felsorolt válogatási elemek úgy működtek munkánk során, mint a **finomítás** folyamatának egyes fázisai, valahogy ahhoz hasonlóan, mint amikor szülőföldünk tipikus gyümölcsseit, a szőlőt és az olajbogyót feldolgozzuk, majd finomítjuk azért, hogy végül minél jobb bor és olaj legyen belőle. Így azután, a hasonló módszerek alkalmazásával a legjobb festőket, munkájuk legértékesebb gyümölcsét sikerül kiválasztani. Ehhez értékes segítséget adtak a művészeti galériák elkötelezett szakértői, azok a gyűjtők, akik megőrizték az utókornak

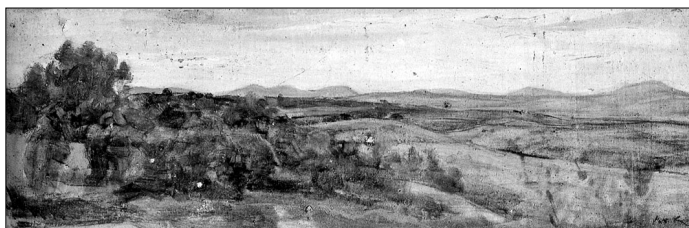

tendo in scena a volte una natura erotica e provocante, a volte una natura materna e rassicurante.

Le fasi dell'astrazione geometrica e del surrealismo che rappresentano i momenti più importanti della vasta produzione di questo artista sono sicuramente influenzate dal paesaggio a cui è profondamente legato e da cui egli trae ispirazione. Ciò è evidente anche nelle visioni notturne delle "Amalassunte", geniali interpretazioni della luna, che si affaccia e risplende maestosa su cieli spesso scuri, illuminando il profilo morbido e dolce dei colli piceni.

Se Licini è sedotto dalle forme, Elio Quintili è affascinato dal colore del paesaggio che muta col passare delle stagioni e che

ha in alcuni momenti degli effetti cromatici unici e quasi irreali.

Egli rappresenta spesso dei soggetti rurali monocolori, fissando il preciso istante in cui la natura sembra giocare con i suoi elementi, facendoli convivere in una perfetta armonia cromatica.

Le forme ed i colori tipici del nostro paesaggio sono rappresentate da Ubaldo Bartolini attraverso la sua visione nostalgica e romantica che conferisce a questi raffinati quadri un'atmosfera bucolica e, se si tenesse presente che essi raffigurano una natura realmente esistente, ci si renderebbe conto ulteriormente di come essa sia varia, eterogenea e di come sia differente l'interpretazione che ne danno gli artisti, pur provenendo dalla stessa terra ed appartenendo tutti allo stesso tempo.

Paolo Consorti, infatti, non prende spunto dalle forme armoniche e morbide della vallata picena, ma fa riferimento alle forme aspre ed imponenti dell'entroterra che ci ricordano scenari preistorici, soprattutto quando la nebbia e le nubi basse nascondono tutti i riferimenti alla contemporaneità e sembra che da un momento all'altro cominci a zampillare lava dalle fessure tra le rocce.

Il passato è presente anche nell'opera del più giovane tra gli artisti presenti nella mostra, Paolo Girardi. Anch'egli sceglie di

ezeket a műveket biztosítva számukra „a hosszú érési időt”.

A most kiállított tájképek nem csak a picenói táj és természet reprezentatív kifejeződései, de az alkotó személye szempontjából is a legjellegzetesebb művek. A képek keletkezése a legutóbbi száz év kronológiai sorrendjét tükrözi, ugyanakkor természetesen eltérő időszakokban jöttek létre és a XX. század különféle művészeti stílusai, áramlatai hatottak az alkotókra. Egy dolog azonban közös bennük: az alkotóknak az a belső igénye, hogy az őket körülvevő tájat ábrázolják, képeikkel tegyenek tanúbizonyságot a hegyek, a völgyek, a földek, a folyók, a tenger, a városok történelmi központjainak szépségéről, róják le tiszteletüket szülőföldjük előtt a maguk saját személyes, eredeti és intim módján.

Ezen művészek érdekes jellemzője az, hogy a táj számukra nem csak művészi tanulmányozásra, a figurális ábrázolás fejlesztésére és a persze megörökítésre ideális téma – amely igény szinte mindegyik huszadik századi festőnél alkalmanként felbukkan –, hanem abszolút igazodási pont. Mégpedig azért, mert a táj jelen van művészi ténykedésük minden pillanatában, informális alkotásaikban éppúgy, mint a szürrealista, vagy éppen absztrakt műveikben.

Az örökké visszatérő tájfestés tipikus jellemzője Osvaldo Licini nagyvívű művészetének, aki vitathatatlanul a XX. század olasz festészetének egyik legnagyobb alakja. Monte Vidon Corrado már fiatalon elkezdte a tájképfestést, szülőföldje jellegzetes völgyeinek, erdeinek és mezőinek ábrázolásával. Ezeken a fiatalkori képein erősen jelen vannak az impresszionista hatások, bár a stílusa még akadémikus. A természeti formákat úgy ábrázolja, hogy abban már megjelennek festészetének későbbi ösztönös, érzéki stílusjegyei, melyek későbbi művészetét annyira jellemzik.

Licini, mással teljesen összetéveszthetetlenül olykor úgy ábrázolja a picenói dombokat, mintha egy telt női test körvonalai rejtőznének mögötte, olykor a természet egészen erotikus és provokatív módon jelenik meg nála, olykor pedig a természetet inkább anyainak és biztonságot nyújtónak látja és láttatja.

A művész geometriai és szürrealis absztrakcióit, melyek jellemzőek gazdag alkotói életpályájának legfontosabb korszakaira, bizonyosan befolyásolták azok a táj-élmények, melyekhez emberileg mélyen kötődött és amelyekből nyilvánvalóan inspirációt merített. Ez egyértelműen megmutatkozik az „Amalassunták” éjszakai ábrázolásában, a gyakran sötét égen felbukkanó, de fenségesen világító hold zseniális megfestésében, melynek fénye puhán emeli ki a picenói dombok lágy vonalait.

Ha Licinit a formák ejtették rabul, Elio Quintili a táj évszakokkal folytonosan változó színei ragadták meg. Ezek a színek olykor egészen egyediek, megismételhetetlenek, majd hogy nem irreálisak. Gyakran ábrázol egy színben paraszti témákat és arra az egy pillanatra koncentrál, amelyben a természet, úgy tűnik, maga játszik a színekkel azért, hogy a tökéletes kromatikus harmónia létrejöjjön.

Tájaink tipikus színei és formái legjellegzetesebben Ubaldo Bartolini művészetében jelennek meg. Nostalgikára hajlamos és romantikus látásmódja a kifinomult stílusú képeinek kellemes bukolikus hangulatot kölcsönöz. Ha figyelembe vesszük, hogy ezek reálisan létező vidékek, még inkább be kell lássuk, milyen változatos, de ugyanakkor mégis egynemű tájról van szó, és ugyanezek a tájak mennyire változatos formában és mennyire különbözően jelennek meg az egyes művészeknél, noha egy korból valók és ugyanarról a vidékről származnak.

raffigurare un aspetto tipico del paesaggio dell'entroterra, i "calanchi", e lo fa attraverso il suo stile chiaramente ispirato alla pittura romantica ottocentesca.

Rappresentando dal vero un fenomeno fisico reale, l'artista riesce a conferire al quadro un'atmosfera mistica e ci ricorda che basta un comune avvenimento geofisico come una piccola frana per scoprire una grotta profonda ed evocare la nostra riflessione sul "mistero della natura".

Carlo Bachetti

Paolo Consorti például nem a picénói völgyek harmonikus formáiból nyeri a művészi inspirációt, inkább a belső vidékek impozáns, szigorú formáit látatja, ahol gyakran őskori jelenetek sejlének föl, különösen akkor, amikor a köd, a felhők a jelen idő minden határát eltakarják, és már-már olyan érzésünk van, hogy egyik pillanatról a másikra elkezd ömleni a láva a hegyek hasadékaiból.

A kiállításon megjelenő legfiatalabb művész, Paolo Girardi esetében is a múlt egyenlő a jelennek. Ő is a szárazföld belső területeit, annak tipikus tájait választja témául, például az Appenninek mély barázdáit. Stílusán kifejezetten érződik a XIX. század romantikus hatása.

Amikor a művész valami fizikailag reálisan létező dolgot ábrázol, képes arra, hogy képének valamiféle misztikus atmoszférát adjon. Minket is arra emlékeztet, hogy elég egy hasonló geofizikai jelenség, például egy kis földcsuszamlás megtörténte ahhoz, hogy fölfedezzünk egy mély barlangot és újra elgondolkodjunk a „természet misztériumán”.

Carlo Bachetti

Living at different periods, influenced by different artistic trends, but nevertheless bound together by belonging to same territory, by the intense relationship with their own birthplace and by the strong urge to reproduce its beauty artistically: there are the characteristic of the artists who created the drawings and paintings chosen for this exhibition Ascolani landscape artists from 1900 to the present day, a visual journey intended to give an essential idea of the countryside depicted.